

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 91. Argumentum octuagesimum primum. Ex aliis Regulis, traditis ab
eodem S. Carolo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

cessarii admonitionem, frustratamque emendatio-
ris vita promissionem, femei atque iterum ipsi fa-
ctam. Quod proinde in quatuor casibus illis S.
Carolus vult observari; idem haud dubie in cate-
ris casibus intendit, in quibus pénitens, post Con-
fessarii admonitionem, frustratamque, non solum
femei atque iterum, sed & sibi, ac longe saepius
emendanda vita promissionem, toties relapsus
fuit, quoties confessus.

1064 5°. Si Confessarius S. Carolus in frequentiori
consuetudine agendi sic agere vult cum relapsis fe-
meli atque iterum, post unam alteramve admis-
tionem, promissionemque femei atque iterum
violatam, a fortiori cum consuetudinariis, post plu-
rimas admonitiones, plurimas quoque promissio-
nes violatas.

CAPUT XCI.

Argumentum octauagésimum primum.

Ex aliis Regulis, traditis ab eodem S. Carolo.

1065 SEXTO. S. Carolus assertionem nostram tradit,
dum in quinto casu dicit, quod Confessarii
eos absolvere non possunt, qui peccato mortali va-
ledicere constanter non decernant. Neque enim id
constanter decernere consentur, qui peccatum
mortale facile & ciō reperunt, ut constat ex di-
cis cap. 27.

1066 7°. assertionem nostram rursus tradit, dum
in casu sexto vult, ut differatur ad bacū absoluto, do-
ne videatur aliqua emendatio, illis qui, quantum-
vis dicant, vel promittant relinquere peccata, ta-
men Confessarius iudicat probabiliter illos peccata
non relativos. Hoc enim iudicat probabiliter de
consuetudinariis & recidivis, qui jam saepius pro-
misserunt relinquere peccata, nec unquam reli-
querunt, nec modō maiorem adferunt cautio-
nem pro assecuranda veritate promissionis suae,
quam antē.

1067 8°. dum in septimo casu rursus statuit, ab-
solutionem differendam consuetudinariis, qui
postquam multos annos in peccatis suis perdurant,
nullā adhibitiā operā in emendationem, in eadem
iterum atque iterum relabuntur. Est enim ipsissi-
ma assertio nostra, doctrina Adversariorum dia-
metraliter aduersa, ut constat tum ex propositione
iporum cap. 4. relatis. Tum ex eo quod
secundum Carolum nostrum ab Assumptione,
nullam operam vel conatum in emendationem
adhibuisse, etiam post millena emendatione pro-
posita, & promissa, non sit signum animi ad ab-
solutionem indispositi, nec ipse proinde tanquam
indisposito vel de indispositione suscepit differen-
tiam absolutiōnem. Cujus oppositum a S. Carolo
perspicue doceri, constat ex allata doctrina ipsius.

1068 9°. dum in octavo casu declarat, existentem
in occasione, per se atque ex natura sua pertra-
hente in peccatum mortale, absolvendum non
esse, nisi prius occasionem illam profis abscondat.
Consuetudo quippe mortalis peccati per se atque
ex natura sua pertrahit ad mortale peccatum, est
que occasio illius per se, interna quidem, non
externa, sed tanto fortior & ad peccatum proclivi-
or, quando intimir, ut demonstratum est cap.
41. §. 25. Prīus igitur post profis abscondat est,
juxta S. Carolam, quam absolutione concedenda.

1069 10°. dum in eodem casu similiter declarat,
absolutionem illi differendam, qui alia ludit com-
muniter, converatur periculose cum feminis, &c.
tamet iudeat illis occasionibus nuntium intrare,
si alias cum de eodem fidem fecerit, vitam non
emendaverit. A fortiori igitur eam differri vult
illi, postquam saepius de eo fidem fecerit, nec
vitam emendavit. Et tanto magis a fortiori, quan-
do saepius de eo fidem frustra fecerit.

Tom. III.

Quod si remedia contra relapsum à solerte & 1070
circumspetto Confessario prescripta in se prompto
animo suscepit, indequod Confessarius speret
occasione convertendam de proxima in remo-
tam, permitit quidem S. Carolus talenm absolu-
vere. Sed si posthac non se emendaverit, non ab-
solvatur (inquit) donec impedimentum sustulerit.

11°. dum in eodem casu dicit, existentem in 1071
occasione per accidens, sive per se non mala,
neque ex natura sua pertrahente in peccatum, sed
qua ipsi in particulari occasio fit, attenta speciali
conditione ipsius; dum (inquit) dicit talem
non absolvendum, si Confessarius existimat ad
eadem peccata redditum, quādū in antiqua con-
suetudine perseverat; sed ex qua sit esse ut vita emen-
datio, & quadam illius approbatio, per temporis
intervallo expectetur.

12°. dum addit, id maximè observandum 1072
circa eos, qui versantur in occasione per accidens,
qua nullam Reipublica necessitatem vel utilita-
tem adferit. In qua existentes, autē non debet ab-
solvi (inquit) nisi animo abalienato penitus illa ip-
sa se deseruatos pollicentur. Quod si datam de eo
fidem femei atque iterum frigerit, ac tertio iam idem
pollicetur, absolutionem differat, uquidam reip-
sa videat pénitentem se omni peccato liberasse, in
quo prius vixit. Quādū patenter Adversaris san-
ctus Carolus contradicit!

Differenda absorptionis casus, à S. Carolo ac 1073
signati, frequentissimi sunt, & in frequentiori
consuetudine agendi à Confessariis observandi, ut
suprà vidimus. Nos raro id facimus, faciendum
que volumus, inquit junior Cafusista disputatione
a. 4. §. 4. Igitur praxis ipsius contraria est praxi à
S. Carolo prescripta.

In omnibus illis casibus absolutio, juxta san-
ctum Carolum, differenda est peccatoribus, tam-
quam indispositi, vel dubiē dispositi. Idem Ju-
nior hoc negat, cum R. P. Carolo ab Assump-
tione, aiens, imprimis solum differendam, dum
leviora remedia nihil operantur, & tunc solum
erit per modum medicina. Per quod uterque non
satis effugere videatur laxitates, animarum perni-
ciem inferences. Quod enim unā manu largitur, 1074
alterā retrahit Carolus, prout constat ex 23. pro-
positione ipsius cap. 5. relatā, quā afferit, quod
ne titulo quidem medicina, seu cavendū reinci-
dentiā, absolutio differenda sit, dum pénitens
ex statuto sue religionis, vel ratione beneficii,
vel ad lucrandam indulgentiam plenariam (in ci-
vitatis magnis, modo in ita, modo in illa
Ecclie frequentissimam, ac penē quotidianam)
communicare debet, vel celebrare. Ergo frequen-
tissimè ac ferè quotidie Confessarius absolvere de-
bet pénitentem, quāilibet consuetudinariū, quāilibet
recidivū, post frustrata omnia pro-
missa, milenosque relapsus, dicentem se con-
tritum. Sicut & eum, qui saepius promisit se di-
misurum occasionem, & non dimisit; prout idem
Carolus docet Pental. c. 6. per totum, frequen-
ter repetit in elucidatione illius.

His autem S. Carolus manifestissimè contradicit. Et meritò, quia laxitatem nimiam, salutis ani-
marum noxiā, inducere videntur, ipsius sancti
Caroli iudicio. Inde enim sapientē accedit (inquit
c. 12.) quod multi in eisdem semper peccatis ha-
rent, cum animarum suarum lamentabili ruina.
Et, ut ait c. 18. manifestam est hac in parte Con-
fessarius maximam prædere causam, cur in omnibus
feret opificiū, & exercitationibus publicis, peccata
gravissima inveniantur, & abusus intolerabiles,
qua ibi recenser. Denique ob debiti rigoris defec-
tum in hac parte magno numero inveniet Confes-
sarius, inter eos qui talia officia vel officia, Ma-
gistratus, Consillarii, Advocati, Procuratoris,
Mercatoris, &c. exercent, omnem vitam ferè in

Z 2 2

Liber Quintus.

364 peccatis mortalibus duxisse. Qui quidem absolutionis capaces existimari non debent (prosequitur S. Carolus) nisi diligentia prius accedit, quam similes ab inviolacris busu modi liberantur, & fortiores contra peccatum redantur. Ipsi nihilominus absolutionis capaces dicti Juniores existimant, in solo verbo, quo pollicentur se diligentiam illam adhibitos, tametsi sapienter id ipsum polliciti, numquam preficerint. Ex quo tandem sit (quod sanctus Carolus ibidem deplorat) quod dum tales (pro lucranda v. g. indulgentia) absolvunt, tamquam absolutionis capaces (quos S. Carolus ait existimari non debere capaces) eos absolvant, quorum plures alius Confessarius melioris industriae reprehendunt, qui nunquam (ut oportuit) sacramento Penitentiae peccata sua expiarunt. Sed de his plura in sequentibus.

CAPUT XCII.

Argumentum octuaginta secundum.

Ex magna autoritate illius doctrina S. Carolus in Ecclesia.

1077 **E**xhibita S. Caroli doctrina tanto majori in pretio habenda est, quanto majoris est autoritatis. Maxime vero authoritatis esse, dubitari non potest, cum Instructiones Pastorum & Confessorum (in quibus continetur) decreto tertii Concilii Mediolanensis a S. Carolo composito, a quarti Concilio Provinciali fuerint approbatæ, eamque observantia oppido commentata. Quod quidem Concilium, post magnam discussiōnem & nonnullorum Patrum Purpuratorum contradictionem, à Romana Sede laudatum & probatum fuit, ut Illustrissimus D. Episcopus Caetrensis testatur in Amore suo pœnitente l. 2. c. 18. §. 1. in fine.

1078 Sed & easdem Instructiones Ecclesia Gallicana comprobavit, commendavitque in solemnissimo & frequentissimo totius Cleri Gallicani Conventu anni 1655. 1656. 1657. Cum enim Episcopis congregatis delatae essent gravissimæ querelæ contra varias Caputularum corruptelas, nominatim contra defensam ab ipsis nimiam facilitatem absolvendi confructuarios & recidivos; nec Episcopis supereret tempus maturius procedendi circa singulas illas Caputularum laxitates: Generalis Cœterus suis expensis S. Caroli Instructiones excudi, & ad omnes Episcopos dirigiri curavit, ut omnes Confessari ex illis differenter, quam ratione in sua officia administratione se gerere debeant. In litteris vero, quibus eas ad omnes totius regni Episcopos destinarunt, ut in eorum Diœcesibus promulgarentur, hanc earumdem Instructionum commendationem inferuerunt: *Nulli dubitamus, quoniam gratianum sit habituri, quod uerbis in manibus possumus dogmata adeo sancta, adeoque necessaria his temporibus, que finis & sex seculorum dici merentur.* Quando autem vestra auctoritate in uerbis Diœcesibus publicabuntur, ista virtus & gratia pollebunt, quibus opus est eu, ut medicis & agris utilles evadant. *Vos itaque obsecramur, ut in hac occasione potestate, qua vos Deus instruxit, exercatis, tum ad cibosenda illa crimina diluvia, quibus divina ira, ne Gallia parcat, lacefitur; tum ad restaurandam in fideli mentibus castissimam Evangelii doctrinam, cuius ab aliquo tempore tanta labes illata fuit.*

1079 Easdem Instructiones suo quoque exemplo commendavit S. Franciscus Salesius, dum tibi S. Carolum in exemplum directionis animarum proposuit, ut habetur in ejus vita. Sicut & dum Constitutionum Synodalium tit. 9. c. 5. n. 3. docuit eas esse sequendas.

1080 *Quod & re ipsa fecit Eminentissimus D. Cardi-*

nalis Grimaldi, Archiepiscopus Aquisensis, dum iussit, ut sue Diœcesis Confessarii absolutionem negarent, vel different in casibus a se prescripsis, qui similes sunt iis, quos S. Carolus in dictis instructionibus praescriperat. Denique, quod præcipuum est, caldem Instructiones suas fecit, Confessariisque Romani Districtus commendavit Innocentius XII. ut vidimus cap. 1.

CAPUT XCIII.

Argumentum octuaginta tertium,

Ex S. Francisco Xaverio.

Iste sanctissimus Indiarum Apostolus epist. 9. id. inter novas Xaverianas lib. 5. interprete Petro Pessino Societatis Jesu, sic habet: *Cum sub manum venient, qui & elegant, & capaces opis sint, & aliquo vitæ statum satis habeant compitum, us & libeat, & current dare operam exceldendo animo, auditis eorum culpis, ipsos iube suffinere per aliquot dies, comparando se ad veram detestationem peccatorum ex dolore Dei summè amabilis offensi. He maximè in illis obseruantur, quibus inter irritamenta peccandi, & bene operandi obsecuta, vitam agentibus pro humana fragilitate, non tuto creatur sine pignore pollicentibus in futurum meliora. Ejusmodi sunt, qui graves inimicities exercere cum nondum reconciliatis adversariis: qui flagitos amoris commercia nondum sic abrumpunt, ut in latrato redirent occasio[n]em, tali a lapsa putent: denique qui rem alienam desinent, reddendi miras habentes neglexerunt. Hos omnes, post confessio[n]em, exercitio[n]e meditationibus asceticis, ad statum illorum accommodati: & sic demum, ubi satisfacti videbantur, absolvunt, &c. Et paulo post: *Pecata confessi, cum significatio penitentie, & absolvit potestibus, ne annuas, antequam satisfactio[n]em representantur in triplici prestatim genere, odiorum, amorum, & iniustæ detentioni rerum alieni juris. Ibi prius reconciliari palam cum inimici gratiam: procul avocante officia judicia: inquit occupata dominis repontant, expletant denique signum aliud præverti ad securitatem expedit: nec solā promissione defungantur, nam cum hominibus horum tractuum, tam prompti & liberalibus ad obligandam fidem, quam ad exolucionem tardis ac segnis, cum arrha in manu transgendum est.**

Repondet Gobat de Sacram. tr. 7. n. 320. S. id. Xaverium sic tradere accommodat ad homines horum tractuum, id est ad ingena Indorum, turnaque vitam agentium in Indiis: quasi doctrina ipsius alibi non procederet.

Sed contra manifeste: si hominibus illorum tractuum, five Indorum, non creditur ruto fine arrha in manu, et quod tam prompti & liberales sint ad obligandam fidem, quam ad exolucionem tardis & segnis. Eadem certissime ratio est exterorum hominum, etiam Italorum, Hispanorum, Gatorum, Belgarum, Germanorum, &c. qui peculatorum nexibus sic irretiti sunt, ut partem ipsi tam prompti & liberales sint ad obligandam Confessari fidem, quam ad exolucionem tardis & segnis. Eadem proinde ratio est quorumcumque confuetudinariorum, recidivorumque, qui tempore emendationem pollicentur, & nunquam fecerint.

Nec ipsis ergo, de mente S. Francisci Xave-¹⁶⁵³ ri, tutò creditur sine arrha in manu, id est fine actuali emendatione. Nec proinde ante emendationem tutò ipsis conceditur absolutione. Ad quod significandum, Xaverius non dixit, id practicandum in tribus dictis generibus dumtaxat, sed dicit principaliter id practicandum in illis: in p[ri]-